

ПРЕГЛЕД

Св. 115-116, Књ. IX, Год. VII — Јули-август 1933

Rasni veltanšaung hitlerizma

«Грех против крви и расе је основни грех на овоме свету и он представља крај онога дела човечанства који му се је подео.»

(Adolf Hitler u knjizi «Mein Kampf».)

Nemačka nacionalsocijal. stranka uzela je danas da upravlja sudbinom jednog velikog i kulturnog zapadnoevropskog naroda. Neprijateljska prema svom krvnom protivniku marksizmu, netolerantna prema svim drugim građanskim i nacionalističkim grupacijama — po principu »onaj koji je jak najmoćniji je kad je sam« — ona je, pod firmom revolucije, proglasila novi red stvari u Nemačkoj koji, po njenom mišljenju, predstavlja početak jedne nove ere za celokupno čovečanstvo. Iscrpljenom građanskom organizmu treba dati novog životnog eliksira, da savlada otrovne sile modernoga doba, marksizam i komunizam. Kao jedan od najvažnijih momenata, vođe nacional-socijalizma naglašuju potrebu novog duhovnog pravca, novog pogleda na svet. Jer, po rečima Adolfa Hitlera, »večno je iskustvo iz istorije sveta da se terorom nošeni pogled na svet (misli se na marksizam) ne može nikada slomiti formalnom državnom silom nego on jedino može da podleđe drugom, novom veltanšaungu koji isto tako smelo i odlučno korača napred.« U borbi između dva osnovna veltanšaunga, građanskog i marksističkog, nacionalni socijalizam ne koleba ni časa. On koncipira svoju »novu« ideologiju iz elemenata građanskog sveta, naglašujući pri tome one momente koji mogu da mu posluže, u većoj meri, u konkretnoj političkoj borbi. Stoga veltanšaung nacionalsocijalizma ne predstavlja nikakvu novu tekovinu nego samo komplikaciju starih ideja, pozicija i organizovanih politički, borbena zahtreva i tendencija.

formulisanih. »Novi veltansaung« u rečniku nacionalsocijalizma ima isti smisao kao i reč »revolucija« u tom rečniku.

Pojam rase je fundamentalan u veltansaungu hitlerizma, on je stup »felkiškog« shvatanja prirode i istorije, vrhovni princip njene filozofije. Preuzet u svoj maglovitosti i neegzaktnosti, pojam rase postao je najopštija naučna i kulturna pretpostavka hitlerističke akcije.

U prirodi se na svakom koraku očituje nagon za rasnom čistotom. Gde te čistote na oko nema, postoje neke nesaviđljive sile koje potiskuju opšte važni princip parenja jednakog s jednakim, ali odmah zatim i protest prirode protiv ovakvog biološki negativnog fakta. Sve rase nisu od prirode jednake. Ne radi se kod toga samo o raznim osebinama nego i o raznim vrednotama. Kako u prirodi postoji tendencija razvoja na više, to je ukrštavanje dve rase nužno protiprirodno, jer ono predstavlja degradovanje nivoa više rase i stvaranje potomaka koji će nužno propasti — ako ni sa kim drugim, a ono u borbi sa primernom, nekaljanom rasom.

Celokupni istorijski napredak samo je delo rase, krvi, kao što je i obrnuto, kulturno nazadovanje u istoriji samo plod rasnog mešanja. »Sve su velike kulture prošlosti propale samo zato, jer je prvobitno stvaralačka rasa izumrla od trovanja krvi.«

Protiv neumoljivog prirodnog zakona ne može se boriti nikakvim sredstvima, činjenica rasne pretenzije ne može se potisnuti nikakvim pacifističko-humanim idejama, naročito ako takva sentimentalna ideologija dolazi iz usta nižih, zaostalih rasa. Jer za ovakve rase pacifizam je oruđe u borbi protiv jačega i boljega, dakle nazadan u smislu prirodnog razvoja. Konačno, kao posledica rasne nečistoće, javlja se čovek kao član jednoga stada, bez vrednosti, bez ikakve kulturne misije na zemlji. Stoga »postoji samo jedno najsvetije čovečansko pravo, a to pravo je istovremeno najsvetija obaveza: starati se da krv ostane čista, da bi se na taj način očuvao najbolji deo ljudi i da se tim bićima omogućí plemeniti razvoj.«

Rasni pogled hitlerizma zaustavlja se na arijcu, kao osnivaču ljudske kulture. Sve čemu se čovek danas čudi — nauka i umetnost, tehnika i izumi — isključivi je produkt stvaralačkog arijskog duha. To je jedini aktivni istorijski duh. Ostale rase nisu kulturno-stvaralačke, one mogu da budu pasivne, kao nosioci kulture, ili, šta više, da deluju negativno, kao rušioci kulture. Kulturna konstruktivnost arijske rase leži u njezinom visokom idealizmu, u spremnosti pojedinca da nesebično žrtvuje za zajednicu sve svoje sposobnosti. Nagon za samoodržanjem, primeran kod svih rasa, poprimio je kod arijaca najblagorodniji

oblik, od pojedinca i njegove familije obuhvatio je celu zajednicu, životinjski egoizam uzdigao se do humanog idealizma. I u tome idealizmu leži upravo veličina i produktivnost arijca, više nego u njegovim intelektualnim sposobnostima. Rasa koja ima samo umne sposobnosti može još uvek da deluje razorno, ali u kojem slučaju organizatorski, jer suština svake organizacije leži u tome da se pojedinac odrekne da bude predstavnik svoga ličnog mišljenja i svojih ličnih interesa te da se žrtvuje za arijskog čoveka delovanje i stvaranje koje se ne protivi interesima celine, a nipošto rad za održavanje svoga života.

Jevrej je puna opreka arijcu. Ponajpre u tome što je kod Jevreja nagon za samoodržanjem razvijen kao nigde drugde. Argumenat za ovo tvrđenje vrlo je prost: nijedna rasa ne postoji tako dugo i nijedna rasa nije, iz raznih istorijskih peripetija, izašla tako nepromenjena, toliko očuvana u svojim karakternim osobinama kao jevrejska. Pa ipak, pored svog snažnog instinkta za samoodržanje, pored intelektualnih osobina, Jevreji nisu kulturni narod, jer nemaju — arijskog idealizma. Jevrejima nedostaje smisao za širu zajednicu. Tako zvana jevrejska solidarnost nije ništa drugo nego primitivni instinkt stada, instinkt koga nestaje onoga časa kada nestane zajedničke opasnosti i koji živi samo tako dugo dok opasnost traje. Stoga je jevrejska »država« teritorijalno potpuno neograničena. Za državu se hoće »idealističko raspoloženje državne rase« i pravilno shvatanje pojma rada. A gde nema države, nema ni osnove za kulturu. Jevreji dakle nemaju svoje kulture, oni nisu »kulturno blagoslovena rasa.«

Istorijska uloga Jevreja bila je, u interesu održanja vlastite rase, rasno-razorna za sve narode s kojima su Jevreji živeli. U najnovije vreme, oboreni rasni nivo narodâ dozvolio je Jevrejima da napuste demokratsko-liberalistički princip, čiji su nosilac oni do jučer bili, i da ga zamene idejom diktature proletarijata. Tu se susrećemo sa koncepcijom komunizma i njenim ideologom, »Jevrejinom« Karlom Marksom. Jevreji će uspe li ova ideja, postići svoj konačni istorijski cilj: uništenje nacija i njihovih kultura. Zbog toga je potrebno da se rasna ideja uzida u temelje i organizaciju države. Država nije svrha sama sebi nego sredstvo da se očuva i unapredi rasno čista zajednica. Ona je, istina, »pretpostavka za razvoj više ljudske kulture, ali nije njezin uzrok, jer ovaj leži isključivo u postojanju rase, osposobljene za kulturu.«

»Države koje ne služe ovoj svrsi (da se održi i unapredi zajednica fizički i duševno istovrsnih bića) jesu promašene po-

jave, šta više nakaze. Činjenica da one postoje ne menja ništa na stvari, baš kao što ni razbojnička organizacija ne može da opravda hajdučiju.»

Izneli smo u krupnijim linijama rasni weltanšaug, kako ga shvata i formuliše Adolf Hitler. Prirodnonaučni pojam rase izgubio je, u službi hitlerizma, svako razumno značenje, prestao je da bude naučni pojam u onoj meri u kojoj može da ga postulara biologija i antropologija, i postao naprosto neki politički a priori. Upravo poradi toga nije sada važno da se taj pojam podvrgne naučnoj kritici. Mnogo je bliže samoj stvari ako se postavi pitanje: zašto hitlerizam toliko naglašava pojam rase? Političko je pitanje važno, naučno u ovom slučaju ne postoji.

I tu se pokazuje da pojam rase ima dobru primenu u borbi nemačkog nacionalnog socijalizma protiv komunizma i marksističkog weltanšauga. A da je to prava zadaća hitlerizma, o tome, posle svega što se u Nemačkoj uradilo, reklo i napisalo, ne može biti sumnje. Misao klasne borbe koja je duboko i široko zahvatila nemačke mase, treba da se ideološki parališe pojmom jedne rase. Nemački je narod verski podvojen pa već stoga uticanje isključivo verskim formama ne bi u pomenutom pravcu imalo punog uspeha. Pojam rase, međutim, ima nimbus naučnog pojma; kao takav on je savremen i može da zameni preživelo religijske pretstave. Rasni weltanšaug ima na prvom mestu da uspostavi klasnom borbom raskinuto jedinstvo nemačkog naroda. Jer za konačno opredeljenje i stav čoveka u životu odlučna je, prema rasnoj teoriji, jedino krv koja teče njegovim žilama, a ne neka internacionalna zajednica interesa. Nemački fabrikant i nemački radnik, veleposednik i seoski proleter povezani su pojmom rase u jednu, nerazdvojnu celinu i zajednicu životnih interesa. Rasni weltanšaug služi odlično za to, da se pažnja siromašnih i osiromašelih masa odvrti od ekonomsko-socijalnih uzroka bede i da ih uvrsti u homogeni rasno-nacionalni front. »Tebe hoćemo, radniče!« — to je karakteristična parola vođa nemačkog nacional-socijalizma.

Ali pojam rase ima, pored ovog unutaršnjeg značenja, i vrlo važan smisao u borbi današnjih nemačkih vlastodržaca prema vani. Pojmom raznih rasa data je istovremeno njihova superiornost ili inferiornost. Superiorne rase pobiće u istoriji inferiorne i zavladati njima, »u interesu čovečanstva«. I kad čitamo Hitlerove reči: »Svi mi slutimo da će se u dalekoj budućnosti čovečanstvu nametnuti problemi za čije će rešenje biti pozvana jedna najviša rasa, kao gospodski vladajući narod« — onda zaceo nije teško pogoditi ko bi imao da bude taj hitlerov-

«ki shernfolke». Rasni weltansaugung je ideološka podrška imperijalizma nemačke klase koja vlada.

Ovakvo treba uvrstiti i tako zvano jevrejsko pitanje koje je Hitler najbrutalnije lansirao, jer i ono ima da poduži istoj reakcionarnoj politici. Za pojam jevrejstva veže nemački nacionálni socijalizam sve što bi želeo da zbrise sa ovoga sveta, svejedno radilo se o demokratiji ili marksizmu, o nemačkom slomu 1918 ili o Francuskoj. »Jevrej je kriv« postala je reč sa bezbroj značenja, ali uvek sa jednom te istom tendencijom: da se bolest od koje pati Nemačka simbolizuje u jednoj popularnoj, opšte razumljivoj i pristupačnoj izreci. Jevrejsko pitanje je za nemačke vlastodršce preko potrebno. Kad danas ne bi bilo Jevreja u Nemačkoj, trebalo bi ih izmisliti ili veštački stvoriti. Jer antisemitizam pomaže da se borba nemačkih masa skrene sa pravoga terena i uputi pravcem koji za nemačke vlastodršce nije riskantan.

Ne treba se zavaravati misaonim koncepcijama što ih danas, nesumnjivo, propoveda na stotine nemačkih profesora. Kao što i sam otyoreno priznaje, hitlerizam ne ide za objektivnim istinama nego za »militantnim«. Pred očima treba stalno imati istorijsku ulogu koju vrši hitlerizam, i razumeti ga kao istorijsku pojavu. S te strane postaju jasne i maglovite teorije o krvi i lubanji, i antisemitski skandali, i mistične pompe, i dr.

Činjenica da hitlerizam propoveda novi red stvari u Nemačkoj, najbolje odaje njegovu pravu zadaću: spasavanje staroga sveta i borba protiv istorijskih zakona svetskog razvoja.

Dr. Marcel Snajder.

Русија се побраћа

Уочи одлагања конференције за разорување за половину октобра 1933 године, одбор за испитивање безбедности, спремио је један извештај. У томе извештају намењеноме Конференцији, дата је дефиниција напада и нападача. Одбор Конференције је већином гласова примио овај извештај, и али су се нарочито Енглези противили. По тој дефиницији нападач (држава) ће у једноме међународноме сукобу бити онај који: 1) први објави рат другоме (држави), 2) који војском упадне и без објаве рата на туђу територију, 3) који својим сувоземним, поморским или ваздушним снагама нападне и без објаве рата, сувоземне, поморске или ваздушне снаге друго државе, 4) који буде извршио блокаду обале или присталишта